

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

UNK 36246/15
Pismo wysłano
dnia 26.06.2015

LPO.410.011.02.2015
P/15/082

03095315

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/082 Organizacja pobytu uczniów w bursach i internatach szkolnych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu,
Kontrolerzy	Klaudia Dziamska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 95138 z 28 kwietnia 2015 r
	[Dowód: akta kontroli str. 1-2]
Jednostka kontrolowana	Zespół Szkół nr 1 im. Powstańców Wielkopolskich we Wronkach Internat w Technikum nr 1 we Wronkach ul. Leśna 17, 64-510 Wronki (dalej Internat)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Monika Kozber, Dyrektor Zespołu Szkół Nr 1 im. Powstańców Wielkopolskich we Wronkach (dalej Dyrektor Zespołu Szkół albo Dyrektor)
	[Dowód: akta kontroli str. 10]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹, działalność Internatu w latach 2012-2015² (do kwietnia), w zakresie zapewnienia opieki uczniom pobierającym naukę poza miejscem stałego zamieszkania.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Pozytywną ocenę uzasadnia organizacja Internatu w sposób umożliwiający prawidłową realizację celów statutowych, realizowanie zadań opiekuńczo-wychowawczych we współpracy z rodzicami i szkołą, do której uczęszczali wychowankowie, przeciwdziałanie naruszeniom regulaminu i patologiom, zapewnienie wykwalifikowanej kadry pedagogicznej oraz bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu. Stwierdzone nieprawidłowości polegały w szczególności na:

- podaniu do Systemu Informacji Oświatowej nieprawidłowych danych o liczbie wychowanków według stanu na 30 września 2012 i 2014 r.,
- niewywiązaniu się z obowiązków wykonania kontroli okresowych instalacji gazowej oraz sporządzenia zestawień i planów robót remontowych wynikających z zaleceń kontroli okresowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja internatu szkolnego

Opis stanu faktycznego

1.1. Internat funkcjonował w strukturze organizacyjnej Zespołu Szkół nr 1 im. Powstańców Wielkopolskich we Wronkach, razem z Gimnazjum nr 2, Liceum Ogólnokształcącym i Technikum nr 1. Organem prowadzącym Zespół Szkół jest Powiat Szamotulski. W latach 2012 - 2015 rada pedagogiczna zgodnie z art. 42 ust. 1, art. 50 ust. 2 pkt 1 i art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³ uchwaliła Statut Zespołu Szkół, którego załącznikiem był Regulamin Internatu⁴. Główne cele i zadania Internatu, określone w Regulaminie polegały na:

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² w tym w latach szkolnych 2012/2013-2014/2015

³ Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 ze zm.

⁴ Uchwalony na posiedzeniach w dniu 24.03.2010 r. i 29.08.2014 r., zwany dalej Regulaminem Internatu

zapewnieniu wychowankom zakwaterowania, wyżywienia, bezpiecznego pobytu i opieki w czasie odbywania przez nich nauki poza miejscem stałego zamieszkania oraz umożliwieniu realizacji kształcenia, pomaganiu w wyrównywaniu szans edukacyjnych, wspomaganiu opiekuńczo-wychowawczej roli szkoły i rodziny oraz stworzeniu optymalnych warunków do wielostronnego rozwoju. W Regulaminie Internatu w sposób analogiczny do załącznika Nr 8 do rozporządzenia z dnia 7 marca 2005 r. w sprawie ramowych statutów placówek publicznych⁵, uregulowano organizację, zasady działania samorządu, zadania wychowawcy, prawa i obowiązki wychowanków, zakazy, nagrody, kary oraz przepisy porządkowe.

Stosownie do postanowień ogólnych Regulaminu Internatu w sprawach nieokreślonych, obowiązywały przepisy Statutu Zespołu Szkół. W Statucie tym postanowiono, że Dyrektor corocznie powołuje komisję rekrutacyjno-kwalifikacyjną oraz, że przyjęcie do Internatu odbywa się zgodnie z kryteriami ustalonymi przez dyrektora uzależnionymi od naboru i możliwości kwaterunkowych w danym roku szkolnym. Ponadto od 2014 r. zasady rekrutacji zostały określone odrębnymi zarządzeniami Dyrektora Zespołu Szkół⁶. Zgodnie z Regulaminem Internatu usunięcie wychowanka z Internatu następuje decyzją Rady Wychowawczej w przypadku braku współpracy wychowanka nad uzyskiwaniem pozytywnych zmian lub decyzją Wicedyrektora Szkoły ze skutkiem natychmiastowym w przypadku drastycznego naruszenia podstawowych zasad.

[Dowód: akta kontroli str. 25-105]

W roku szkolnym 2014/2015 w Internacie zatrudnionych było 10 wychowawców (8,31 etatów) i 10 pracowników administracyjno-obługowych (7 etatów). W latach szkolnych 2012/2013 – 2014/2015 liczba etatów wychowawców wzrosła o 20%⁷, a liczba pracowników administracyjno-obługowych o 3,5%. W Internacie nie zatrudniono kierownika. Sprawowanie nadzoru pedagogicznego i wychowawczego powierzono Wicedyrektorowi Zespołu Szkół. W okresie od 1 września 2012 r. do 30 października 2013 r. Zespół Szkół zatrudniał pedagoga szkolnego (na 0,5 etatu) i psychologa (na 0,5 etatu). Od 7 października 2013 r. psycholog w Szkole zatrudniony był w wymiarze pełnego etatu.

[Dowód: akta kontroli str. 15, 106]

1.2. Liczba miejsc zakwaterowania w Internacie w latach szkolnych 2012/2013-2014/2015 wynosiła odpowiednio: 142, 140 i 152. Do internatu do 30 września 2012 r., 2013 r. i 2014 r. zgłosiło się odpowiednio: 142 uczniów (100% dostępnych miejsc), 139 uczniów (99,3%) i 154 uczniów (99%).

Liczba uczniów, którzy zostali przyjęci do Internatu, w relacji do liczby zgłaszających się stanowiła według stanu na 30 września 2012 r, 2013 r. i 2014 r. odpowiednio: 97% (138 osób), 95,7% (133), 97% (147)⁸. Do Internatu przyjmowano wyłącznie uczniów Zespołu Szkół. Średnia liczba uczniów korzystających z zakwaterowania wynosiła w roku szkolnym 2012/2013 – 116, tj. 81,7% ogółu miejsc, a w 2013/2014 – 132, tj. 94,3% ogółu miejsc.

W okresie objętym kontrolą w Systemie Informacji Oświatowej (SIO) nie wykazywano innych niż uczniowie osób korzystających z zakwaterowania. Nie oferowano usług zakwaterowania i wyżywienia dla osób innych niż uczniowie Zespołu Szkół. Na stronie internetowej Zespołu Szkół⁹ podano informacje o przeznaczeniu Internatu dla uczniów Zespołu Szkół.

⁵ Dz. U. Nr 52 poz. 466

⁶ Zarządzenie nr 7/2014 z 28.02.2014 r. i nr 3/2015 z 19.02.2015 r.

⁷ Z 6,68 etatów do 8,31 etatów

⁸ W kontrolowanych latach szkolnych do Internatu przyjęci zostali wszyscy chętni

⁹ <http://www.szkolanalesnej.edu.pl/index.php/internat>

[Dowód: akta kontroli str. 107, 113-115,134]

1.3. Liczba miejsc zakwaterowania w Internacie w latach 2012/2013 – 2014/2015 podawana do organu prowadzącego wynosiła odpowiednio 142, 140, 152¹⁰. Faktyczna liczba łóżek ustalona na podstawie oględzin¹¹ wynosiła 151. Różnica pomiędzy liczbą miejsc podaną do organu prowadzącego i SIO, a liczbą miejsc stwierdzonych podczas oględzin, wynikała z zamiany po 30 września 2014 r. łóżka piętrowego na łóżko pojedyncze. Zgodnie z dokumentacją projektową łączna powierzchnia zakwaterowania wychowanków internatu wynosiła 939,79 m². Według wskaźnika 5 m² na wychowanka (zaproponowanego w instrukcji wprowadzania danych do SIO) liczba miejsc wynosiła 188.

[Dowód: akta kontroli str. 116-118]

1.4. W księdze uczniów Zespołu Szkół nie odnotowywano korzystania przez nich z Internatu. Uczniów korzystających z Internatu wpisywano do księgi wychowanków. Liczbę wychowanków do SIO według stanu na 30 września, podawano na podstawie księgi wychowanków, dzienników zajęć wychowawczych, skorygowanej listy wychowanków przyjętych do internatu w dniu 1 września - o liczbę wychowanków, którzy odeszli lub zostali przyjęci po 1 września.

[Dowód: akta kontroli str. 108-111, 897]

1.5. W SIO według stanu na 30 września 2012 r., 2013 r. i 2014 r. wykazano odpowiednio: 141, 133 i 146 osób przyjętych do Internatu.

[Dowód: akta kontroli str.107, 113-115]

1.6. Podstawą wpisania uczniów do księgi wychowanków Internatu były wnioski lub deklaracje dalszego pobytu złożone przez rodziców (opiekunów prawnych), wyniki prac komisji rekrutacyjnych i listy osób przyjętych do Internatu.

[Dowód: akta kontroli str. 110-111, 139-140, 142-144, 150, 160-162, 174-177]

1.7. Od września do czerwca w roku szkolnym 2012/2013 zakwaterowano 147 wychowanków, z których 19 (13%) mieszkało krócej niż 10 miesięcy. W roku szkolnym 2013/2014 w liczbie 140 wychowanków, krócej niż 10 miesięcy mieszkało 25 (18%). Rezygnacja z zamieszkania w Internacie była spowodowana zmianą klubu sportowego, zmianą szkoły lub zorganizowaniem transportu własnego.

[Dowód: akta kontroli str. 124-127]

1.8. Na etat wychowawcy w latach szkolnych 2012/2013 – 2014/2015 przypadało średnio odpowiednio: 20, 18 i 17 wychowanków Internatu. Wszyscy wychowawcy spełniali wymagania kwalifikacyjne, o których mowa w § 24 i § 19 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli¹².

[Dowód: akta kontroli str. 128-129]

1.9. Rekrutację do Internatu prowadzono na podstawie Statutu Zespołu Szkół. Dyrektor Zespołu Szkół określiła regulamin rekrutacji uczniów do Internatu, zarządzeniami z 28 lutego 2014 r. i 19 lutego 2015 r.

¹⁰ W 2014 r. liczba miejsc w Internacie zwiększyła się o 10 w wyniku wykorzystania pomieszczeń po zlikwidowanym gabinecie stomatologicznym i wicedyrektora oraz zwiększenia liczby łóżek w pokojach na pierwszym piętrze, dzięki wsparciu rodziców i klubu sportowego KKS Lech.

¹¹ Oględziny obiektu i pomieszczeń Internatu przeprowadzone zostały 12 maja 2015 r.

¹² Dz. U. z 2013 r., poz. 1207 ze zm.

Stosownie do § 51 Statutu Zespołu Szkół, postępowania rekrutacyjne przeprowadzały komisje powołane zarządzeniami Dyrektora Zespołu Szkół¹³. W kontrolowanym okresie obowiązywały kryteria przyjęcia do internatu, ustalone przez Dyrektora (§ 54 Statutu). W Statucie Zespołu Szkół i Regulaminie Internatu nie określono zasad przyjmowania cudzoziemców (w badanym okresie cudzoziemcy nie składali wniosków o przyjęcie do Internatu).

Stosownie do postanowień § 2 ust. 2 pkt 1.2 umowy o współpracy zawartej pomiędzy organem prowadzącym, a KKS Lech Poznań S.A., uczniowie klas sportowych przyjmowani byli w pierwszej kolejności. Pozostałymi kryteriami przyjęcia do Internatu, wyznaczonymi przez Dyrektora Zespołu Szkół były także: duża odległość od miejsca zamieszkania, trudny dojazd do Szkoły (brak publicznych środków lokomocji), warunki materialne i życiowe (trudna sytuacja materialna)¹⁴.

[Dowód: akta kontroli str. 44-45, 103-104, 137-138, 147-149, 155-158, 171-173, 183-184]

Badanie losowo wybranej dokumentacji 10 wychowanków Internatu wykazało, że przyjęcia do Internatu były zgodnie z ustalonymi kryteriami.

[Dowód: akta kontroli str. 135]

Wniosek o przyjęcie do Internatu zawierał między innymi dane osobowe dziecka i opiekunów prawnych oraz deklarowane kryteria przyjęć, zobowiązanie opiekunów prawnych do: wnoszenia opłat za kwaterunek i wyżywienie do 15 dnia każdego miesiąca, częstych kontaktów z wychowawcą grupy, pokrycia kosztów naprawy szkody wyrządzonej przez dziecko, oświadczenia o przyjęciu odpowiedzialności za bezpieczeństwo dziecka podczas: dojazdu do szkoły i powrotu do internatu, dojazdu na zajęcia pozalekcyjne i treningi, wyjścia z Internatu w czasie wolnym.

Ponadto po przyjęciu do Internatu opiekunowie prawni i wychowankowie składali oświadczenia o akceptacji postanowień Regulaminu Internatu, wyrażali pisemną zgodę między innymi na samodzielny wyjazd i przyjazd do Internatu, samodzielne przejścia do szkoły i powrót do Internatu, samodzielne wyjścia na zajęcia pozalekcyjne i treningi, samodzielne wyjścia z Internatu w czasie wolnym wyłącznie na terenie Wronek, jedynie za zgodą wychowawcy w ustalonych godzinach zgodnie z Regulaminem Internatu, poruszanie się rowerem i pojazdami mechanicznymi samodzielnie lub jako pasażer wyłącznie na terenie Wronek, korzystanie z siłowni i hali sportowej pod opieką osoby uprawnionej, wykorzystania wizerunku dziecka w celu promocji Szkoły i Internatu, na przetwarzanie danych osobowych dziecka w zakresie związanym z działalnością Internatu.

[Dowód: akta kontroli str. 174-179]

1.10. W latach szkolnych 2012/2013 – 2014/2015 grupy wychowanków liczyły średnio odpowiednio: 15, 26 i 29 osób.

[Dowód: akta kontroli str. 112]

¹³ Zarządzenie nr 45 z 25.05.2012 r., nr 63 z 28.05.2013 r., nr 18/2014 z 6.06.2014 r., 4/2015 z 2.03.2015 r.

¹⁴ Umowa Nr SO.032.4.2012 z 19 czerwca 2012 r., (zwana dalej umową nr SO.032.4.2012), której przedmiotem było określenie zasad współpracy w celu wdrożenia systemu szkolenia dzieci i młodzieży w piłce nożnej oraz zapewnienia kompleksowej opieki, w tym warunków do kontynuacji edukacji szkolnej. W ramach tej umowy Szkoła zobowiązana była między innymi do umożliwienia KKS Lech Poznań doboru kadry szkoleniowej prowadzącej zajęcia wychowania fizycznego w klasach sportowych; zapewnienia zakwaterowania uzgodnionej liczby uczniów będących zawodnikami klubu sportowego, w budynku Internatu w czasie, gdy Internat pełni tygodniową działalność opiekuńczo wychowawczą w dni nauki szkolnej tj. od niedzieli godziny 18 do piątku godziny 17; zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w Internacie przez czas obowiązywania umowy oraz w obiektach szkolnych od poniedziałku do piątku, zgodnie z planem zajęć lekcyjnych; zapewnienia posiłków; zapewnienia planu zajęć lekcyjnych uwzględniającego potrzeby związane ze szkoleniem sportowym zawodników. Kwestie zakwaterowania, opieki i wyżywienia w dniach wolnych od zajęć szkolnych określono w odrębnych umowach pomiędzy Klubem a Szkołą. W ramach tej umowy KKS Lech Poznań zobowiązany był między innymi do pokrywania kosztów zakwaterowania i wyżywienia w dniach zajęć szkolnych; kosztów najmu pomieszczeń Internatu, opieki i wyżywienia w dni wolne od zajęć szkolnych zgodnie z odrębną umową pomiędzy Szkołą a Klubem; prowadzenia zajęć szkoleniowych, w tym obozów treningowych zgodnie z wymogami klas sportowych; zapewnienia udziału kadry szkoleniowej KKS Lech Poznań w codziennej pracy opiekuńczo-wychowawczej w dni nauki szkolnej, według zasad ustalonych z dyrekcją Szkoły; zapewnienia uczniom będącym zawodnikami KKS Lech Poznań opieki medycznej, rehabilitacyjnej, transportu i dostępu do obiektów sportowych w związku z udziałem w zajęciach szkoleniowych; określenia stawki żywieniowej i zaleceń jadłospisu.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej obszarze stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zmiana z 29 sierpnia 2014 r. w Regulaminie Internatu, będącym integralną częścią¹⁵ Statutu, wprowadzona została przez radę wychowawców Internatu, tj. organ do tego nieuprawniony. Zgodnie z art. 42 ust. 1, art. 50 ust. 2 pkt 1 i art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, statut szkoły uchwała rada pedagogiczna. Rada pedagogiczna na posiedzeniu 29 sierpnia 2014 r. nie podjęła uchwały w sprawie zmian w Regulaminie Internatu, a jedynie została poinformowana o zmianach. Dyrektor przyznała, że zmiany w Regulaminie Internatu obowiązujące od 1 września 2014 r. nie zostały wprowadzone uchwałą rady pedagogicznej oraz, że było to błędem.

[Dowód: akta kontroli str. 59-74, 892, 895]

2. Ze statutu Zespołu Szkół wynikało, że Internat nie został przypisany do żadnej ze szkół, wchodzącej w skład tego zespołu. Było to niezgodne z § 11 ust. 1 załącznika nr 3, § 11 ust. 1 załącznika nr 4 i § 12 ust. 1 załącznika nr 5a do rozporządzenia z 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół¹⁶, według których internat może zostać zorganizowany przy konkretnej szkole (m.in. gimnazjum, liceum, technikum), a nie przy zespole szkół¹⁷. Z informacji dostępnych w SIO wynikało, że Internat przypisany został do Technikum nr 1 we Wronkach. NIK nie podziela stanowiska Dyrektora Zespołu Szkół, według którego zasadność przypisania Internatu do Zespołu Szkół podyktowana jest tym, że nie posiada on odrębnego statutu oraz, że przypisanie Internatu do jednego typu szkoły wykluczałoby, podczas rekrutacji przyjęcie na równych prawach uczniów pozostałych typów szkół wchodzących w skład zespołu.

[Dowód: akta kontroli str. 4-5, 27, 88, 902-903]

3. Do SIO podano, że do Internatu, według stanu na 30 września 2012 r. i 2014 r. przyjętych zostało odpowiednio: 141 i 146 wychowanków, podczas gdy faktycznie przyjęto odpowiednio: 138 i 147 wychowanków. Dyrektor wyjaśniła, że liczba mieszkańców według stanu na 30 września 2012 r. nie została sprawdzona w aktualnej dokumentacji internatu, natomiast w 2014 r. różnica wynikała ze zbieżności nazwisk dwóch wychowanków gimnazjum.

[Dowód: akta kontroli str. 107, 113-115, 896-897, 682-692]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność Internatu w zbadanym obszarze.

2. Działalność opiekuńczo – wychowawcza

Opis stanu
faktycznego

2.1. W sprawozdaniach z działalności Internatu Wicedyrektor Szkoły wskazała między innymi takie problemy jak: utrzymanie czystości w pokojach wychowanków, przypadki spożycia alkoholu, dewastacji mienia, niechęci między uczniami klas sportowych, a pozostałymi mieszkańcami Internatu. W związku z tym wychowawcy systematycznie prowadzili konkursy czystości, diagnozowali środowisko wychowawcze uczniów, poprzez obserwację i kontakty z rodzicami, współpracowali z trenerami klubu sportowego.

[Dowód: akta kontroli str. 232-241]

2.2. Dokumentację wychowanków gromadzoną w oddzielnych teczkach stanowiły: formularze związane z przyjęciem wychowanka, oświadczenia opiekunów

¹⁵ § 57 pkt 2 Statutu z 2010 r. i § 57 pkt b) Statutu z 2014 r.

¹⁶ Dz. U. z 2001 r. Nr 61, poz. 624 z zm.

¹⁷ Por. wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 16 października 2013 r. w sprawie II SA/Go 584/13

prawnych, arkusze obserwacji wychowanka, korespondencje z opiekunami prawnymi lub klubem sportowym. W Internacie działalność opiekuńczo-wychowawcza dokumentowana była w dziennikach zajęć wychowawczych, rejestrach wejść i wyjść wychowanków, rejestrach wyjść w sprawach klubowych, przyjazdów do Internatu, listach obecności na posiłkach, planach pracy z grupą wychowawczą, zeszytach spraw bieżących, planach pracy opiekuńczo-wychowawczej i młodzieżowego samorządu Internatu, notatkach służbowych oraz kronice Internatu.

[Dowód: akta kontroli str. 135, 250-251, 255-258]

2.3. Zgodnie z § 6g Regulaminu Internatu, wychowawca zobowiązany był do utrzymywania stałego kontaktu z nauczycielami przedmiotów, wychowawcami klas oraz systematycznej współpracy z rodzicami wychowanków. Stosownie do postanowień Statutu Zespołu Szkół formami współpracy były między innymi: spotkania z rodzicami, kontakty indywidualne rodziców z wychowawcami i dyrektorem, angażowanie rodziców we współpracę w realizacji zadań dydaktyczno-wychowawczych oraz problemów gospodarczo-administracyjnych. Współpracę z rodzicami uczniów dokumentowano w arkuszach obserwacji wychowanków. Ponadto współpraca wychowawców z rodzicami była prowadzona za pomocą dziennika elektronicznego, kontaktów osobistych podczas imprez szkolnych i internackich lub w momencie odbierania wychowanków przez rodziców do domu.

[Dowód: akta kontroli str. 66, 250-251, 254]

2.4. Na podstawie badania losowo wybranej dokumentacji ustalono, że współpracę wychowawców ze szkołą, do której uczęszcza wychowanek dokumentowano w dziennikach zajęć wychowawczych i arkuszach obserwacji wychowanków. W dokumentacji tej zapisywano średnią ocen, adnotację o zagrożeniu ocenami niedostatecznymi na poszczególne semestry oraz frekwencję. Ponadto wychowawcy w Internacie będący także nauczycielami szkoły pełnili dyżury podczas wywiadówek w Szkole, drzwi otwartych oraz organizowali i uczestniczyli we wspólnych imprezach (dyskoteki, pikniki, wycieczki przedmiotowe, zawody sportowe). Wychowankom Internatu zapewniono dwa pomieszczenia służące do nauki własnej. Dla wychowanków wymagających pomocy w nauce zorganizowano w latach szkolnych 2012/2013 – 2014/2015 (do 12 czerwca) odpowiednio: 345, 312 i 368 godzin takiej pomocy.

[Dowód: akta kontroli str. 250-253]

2.5. W ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia opiekę pielęgniarską w Zespole Szkół sprawowała higienistka. Opieka ta dotyczyła: pomocy doraźnej w zakresie zachorowań i wypadków, planowania profilaktyki, doradztwa w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, edukacji w zakresie higieny jamy ustnej, poradnictwa dla uczniów z problemami zdrowotnymi i niepełnosprawnościami, wykonywania testów przesiewowych w I klasach każdego typu szkół i absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. Higienistka była dostępna od poniedziałku do środy w godzinach od 9 do 13. Ponadto KKS Lech Poznań, na podstawie umowy nr SO.032.4.2012, zobowiązany był do zapewnienia wychowankom trenującym piłkę nożną, opieki medycznej i rehabilitacyjnej.

[Dowód: akta kontroli str. 106, 184, 259]

Według stanu na 2 czerwca 2015 r. wszyscy wychowawcy byli przeszkoleni w zakresie zasad udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku, w tym udzielania pomocy osobom przewlekle chorym.

[Dowód: akta kontroli str. 260-261]

Od 31 sierpnia 2014 r. w Internacie obowiązywały procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych, w tym podjęcia czynności w razie wypadku i choroby wychowanka. W latach 2013-2014 pogotowie ratunkowe w porze dziennej czterokrotnie przewoziło wychowanków do szpitala pod opieką wychowawcy lub fizjoterapeuty z klubu sportowego. W każdym przypadku wychowankowi udzielono pierwszej pomocy i poinformowano o zdarzeniu rodziców. Z informacji zastępcy dyrektora SP ZOZ w Szamotułach wynika, że w porze nocnej pogotowie ratunkowe nie interweniowało w Internacie.

W roku szkolnym 2013/2014 odnotowano 125 przypadków zachorowań (złe samopoczucie, przeziębienie), a w roku szkolnym 2014/2015 – 161. Wychowawcy zgodnie z obowiązującą procedurą, kierowali wychowanka do higienistki, a następnie informowali rodziców o stanie zdrowia i konieczności kontynuowania leczenia w domu.

[Dowód: akta kontroli str. 267, 295-310, 887-888]

2.6. W latach 2012-2015 w Internacie nie zakwaterowano wychowanków przewlekle chorych, wymagających stałego podawania leków. Informacje o stanie zdrowia na podstawie wywiadu z rodzicami gromadzono w arkuszu obserwacji wychowanka. W Internacie nie opracowano procedur dotyczących podawania wychowankom leków. Internat nie posiadał publikacji na temat postępowań z dzieckiem przewlekle chorym pt. One są wśród nas. Wychowawcy zostali przeszkoleni z zakresie zasad udzielania pierwszej pomocy i postępowania z przewlekle chorymi.

[Dowód: akta kontroli str. 255-257, 891-895]

2.7. W Regulaminie Internatu zapisano między innymi, że placówka wychowuje w duchu prawdy, dobra, piękna oraz tolerancji wobec siebie i innych, kształtuje zaradność życiową wychowanków, rozwija samodzielność oraz postawę wzajemnego zrozumienia, życzliwości, tolerancji i odpowiedzialności. W Regulaminie Internatu zawarto zakaz posiadania, przyjmowania, rozprowadzania napojów alkoholowych, narkotyków, dopalaczy i innych środków odurzających oraz przebywania na terenie Internatu w stanie wskazującym na spożycie wymienionych środków. Wychowankowie mieli prawo opuszczania Internatu w czasie wolnym w wyznaczonych godzinach. Mieszkańcy Internatu mieli także prawo przyjmowania osób odwiedzających do godziny 20:00 w wyznaczonym miejscu w Internacie, po uzgodnieniu z wychowawcą i okazaniu dowodu tożsamości gościa. Ponadto opracowano procedurę postępowania w przypadku odwiedzin wychowanka przez rodzinę i osoby zaprzyjaźnione¹⁸. W dyżurce wychowawców prowadzono następujące rejestry: wyjść i powrotów do/z Internatu w czasie wolnym, wyjść w sprawach klubowych (poza czasem wolnym), przyjazdów i wyjazdów z Internatu oraz listy obecności na posiłkach. Ustalenia kontroli wykazały, że rejestry te były systematycznie prowadzone. Internat był także wyposażony w monitoring wizyjny.

[Dowód: akta kontroli str. 46, 51, 64, 67,70, 258, 272, 311-318, 617]

W Regulaminie Internatu przewidziano także system kar za nieprzestrzeganie lub rażące naruszenie obowiązujących zasad, nieprzestrzeganie poleceń wychowawcy i zarządzeń Wicedyrektora Szkoły, niekulturalne, arogancie odnoszenie się do wychowawców, współmieszkańców i innych pracowników internatu. Kara mogła być udzielona w formie: upomnienia ustnego wychowawcy, upomnienia pisemnego wychowawcy z wpisem do karty obserwacji wychowanka, upomnienia Wicedyrektora Szkoły, nagany udzielonej przez wychowawcę z powiadomieniem

¹⁸ Zgodnie z procedurą odwiedziny mogły się odbywać w godzinach nienaruszających porządku dnia, po uzyskaniu zgody wychowawcy dyżurnego, w wyznaczonym miejscu (hol na parterze, obok wejścia na stołówkę. Odwiedzający mógł wejść do pokoju wychowanka za zgodą dyżurującego wychowawcy oraz współmieszkańców. Osoba odwiedzająca zobowiązana była do okazania dowodu tożsamości. Osoby odwiedzające będące pod wpływem alkoholu, środków odurzających miały zakaz przebywania na terenie Internatu.

rodziców, nagany udzielonej przez Wicedyrektora Szkoły na wniosek wychowawcy z powiadomieniem rodziców, wychowawcy klasy, a w przypadku uczniów klas sportowych powiadomieniem klubu sportowego, skreślenia z listy mieszkańców Internatu, obniżenia sprawowania w szkole, odebrania lub ograniczenia przywileju korzystania z siłowni i hali sportowej i nakazania wykonania prac społecznie użytecznych. Usunięcie wychowanka z Internatu mogło nastąpić w wyniku decyzji Rady Wychowawczej, decyzji Wicedyrektora lub wychowawcy w przypadku drastycznego naruszenia podstawowych zasad obowiązujących w Internacie. W Regulaminie postanowiono, że gradacja kar nie musi być zachowana. Wychowankowi zapewniono możliwość odwołania się od decyzji o wymierzeniu kary. Wychowankowie i rodzice po przyjęciu do Internatu składali pisemne oświadczenia o zapoznaniu się z Regulaminem Internatu i akceptacji zawartych w nim postanowień.

[Dowód: akta kontroli str. 52-53, 71, 178]

Ponadto w Internacie opracowano szereg procedur, między innymi postępowania w przypadku kradzieży, bójki między wychowankami, uszkodzenia mienia, wobec wychowanka będącego pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, podejrzenia, że uczeń na terenie Internatu posiada substancję wyglądem przypominającą narkotyk.

[Dowód: akta kontroli str. 265-294]

Z listy mieszkańców z powodu naruszenia postanowień Regulaminu Internatu skreślono w roku szkolnym 2012/2013 – 7 osób, a w roku 2014/2015 – 3 osoby. Przyczynami usunięcia z Internatu było w siedmiu przypadkach spożycie alkoholu oraz po jednym przypadku brak współpracy z wychowawcami, palenie i posiadanie papierosów na terenie Internatu oraz nieutrzymywanie czystości i porządku w pokoju. Badaniem objęto dwa przypadki skreślenia z listy mieszkańców z powodu spożycia alkoholu. Skreślenia z listy mieszkańców dokonano zgodnie z postanowieniami Regulaminu Internatu oraz procedurą postępowania w takich przypadkach¹⁹.

[Dowód: akta kontroli str. 52, 71, 273, 319-321]

Z informacji Komendanta Komisariatu Policji we Wronkach wynikało, że w latach 2012-2015 (maj) w Internacie nie mały miejsca żadne interwencje policji.

[Dowód: akta kontroli str. 889-890]

W Kontrolowanym okresie odnotowano łącznie 152 przypadki uszkodzenia mienia Internatu, polegające na zabrudzeniu ścian i uszkodzeniu drzwi. Jednostkowy koszt naprawy poniesiony przez opiekunów prawnych wychowanków wynosił od 10,00 zł do 100,00 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 322-325]

Mieszkańcom Internatu zapewniono dostęp do Internetu. W pracowni komputerowej zainstalowane zostało oprogramowanie Kurupira, zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. Zabezpieczona hasłem sieć wi-fi, monitorowana jest programem MAC, który filtruje niedozwolone adresy IP.

[Dowód: akta kontroli str. 899-900]

¹⁹ Zgodnie z procedurą wychowawca zawiadamia Dyrektora oraz rodziców, których zobowiązuje do niezwłocznego przybycia do internatu. Wychowanek zostaje przekazany rodzicom. Wychowawca sporządza notatkę służbową, a rodzice proszeni są o złożenie podpisów pod notatką. Do momentu przyjazdu rodziców, wychowawca izoluje ucznia od reszty mieszkańców, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego. W razie potrzeby wychowawca wzywa karetkę pogotowia. Jeżeli rodzice odmówią odebrania dziecka, Dyrektor powiadamia Policję. Czy ten jest jednoznaczny z wydaleniem mieszkańca z internatu i brakiem możliwości powrotu do końca roku szkolnego. W przypadku uczniów klas sportowych, zawiadamia się także trenera.

W okresie objętym kontrolą opracowano program wychowawczy, profilaktyki oraz plan pracy opiekuńczo-wychowawczej. Ze sprawozdań Wicedyrektora Szkoły i zespołu wychowawczego oraz dzienników zajęć wychowawczych wynikało, że programy były realizowane. Wychowankowie Internatu uczestniczyli w takich programach jak „Cała Polska Czyta Dzieciom”, „Spójrz inaczej”, „Starszy brat, starsza siostra”.

[Dowód: akta kontroli str. 326-458]

2.8. W godzinach nocnych od 20:00 do 24:00 dyżur w Internacie pełniło dwóch wychowawców. Od godziny 24:00 do 6:00 dyżur pełnił jeden wychowawca. Wicedyrektor Szkoły wyjaśniła, że nie było problemów opiekuńczo-wychowawczych w porze nocnej.

[Dowód: akta kontroli str. 459-460]

2.9. Internat, stosownie do postanowień Regulaminu, był czynny od godziny 18:00 w niedzielę do godziny 17:00 w piątek. Wychowankowie byli zobowiązani zgłaszać wychowawcy wyjazd do domu i powrót do Internatu oraz odnotować to w rejestrze. Po przyjęciu do Internatu opiekunowie prawni, wyrażali pisemną zgodę na samodzielny wyjazd i przyjazd dziecka do Internatu.

[Dowód: akta kontroli str. 50, 65]

W dni wolne od zajęć szkolnych z Internatu korzystali wychowankowie, którzy byli uczniami klas sportowych. Zgodnie z umowami zawartymi z KKS Lech Poznań i MKS Błękitni Wronki, klub sportowy przejmował wszelką odpowiedzialność za wychowanków. W dni wolne od zajęć szkolnych w Internacie nie przebywali inni wychowankowie niż uczniowie klas sportowych, a wychowawcy nie pełnili dyżuru. W kontrolowanym okresie nie zdarzyły się przypadki wykwaterowania wychowanka, który nie mógł powrócić do opiekunów prawnych.

[Dowód: akta kontroli str. 191, 194, 197, 200, 205, 215, 221]

2.10. W Internacie, zgodnie z jego Regulaminem, powołano Radę Wychowawczą, która była organem powołanym do opracowania planu pracy i programu działania oraz opiniowania całokształtu spraw opiekuńczo-wychowawczych.

[Dowód: akta kontroli str. 47, 65, 242]

Wychowawcy prowadzili dzienniki zajęć wychowawczych, w których uzupełniono, ramowy plan dnia, plan pracy na I i II semestr, kontakty z rodziną i szkołą, imienny wykaz wychowanków wraz z ich danymi adresowymi i numerami telefonów do opiekunów prawnych, wyniki w nauce wraz z frekwencją oraz tygodniowe założenia wychowawcze.

[Dowód: akta kontroli str. 364-421, 462-474]

W I semestrze roku szkolnego 2014/2015 w Internacie przeprowadzono wewnętrzną ewaluację, w następujących obszarach: bezpieczeństwo, atmosfera pomiędzy wychowankami, ocena pracy wychowawców i realizacja zadań opiekuńczo-wychowawczych. W przeprowadzonym anonimowym badaniu ankietowym wzięło udział 128 osób (90%) wychowanków. Wyniki ankiety wykazały, że 80% wychowanków czuje się bezpiecznie w Internacie. Ponadto 75% badanych zadeklarowało, że nie było ofiarą przemocy. Wychowankowie byli świadkami przemocy psychofizycznej, w postaci przezwisk, wyśmiewania, popychania i bicia. 74% ankietowanych wychowanków zauważała reakcje wychowawców na niewłaściwe zachowania mieszkańców.

[Dowód: akta kontroli str. 487-489]

2.11. W kontrolowanym okresie zgodnie z kalendarzem imprez w Internacie organizowano między innymi: dzień chłopaka, dzień kobiet, święto pieczonego ziemniaka, pożegnanie maturzystów, wieczór poetycki, karaoke, gry planszowe, turnieje piłki nożnej, tenisa stołowego, na ścianie wspinaczkowej. Mieszkańcy Internatu mieli także możliwość korzystania z siłowni i hali sportowej.

[Dowód: akta kontroli str. 491-494]

2.12. Wicedyrektor Zespołu Szkół kontrolowała sprawowanie przez wychowawców czynności opiekuńczo-wychowawczych w ramach odwiedzin Internatu w godzinach popołudniowych i wieczornych, podczas których przeprowadzała rozmowy z wychowawcami i wychowankami. Kontrola dokumentacji polegała na przeglądzie i analizie zapisów w dziennikach zajęć wychowawczych i kartach obserwacji. Raz w tygodniu Dyrektor Zespołu Szkół uczestniczyła w porannej kontroli czystości w pokojach. Była obecna także, codziennie podczas posiłków oraz przynajmniej raz w tygodniu w godzinach wieczornych – podczas nauk własnych. W porze nocnej kontroli podlegało pełnienie dyżurów zgodnie z grafiką, zachowanie środków bezpieczeństwa (zamknięcie bramy, wejść do budynku i zachowanie ciszy nocnej). W latach 2012-2015 Internat nie był kontrolowany przez kuratorium oświaty i nie prowadzono ewaluacji zewnętrznej.

[Dowód: akta kontroli str. 463, 472, 497]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Internatu w zbadanym obszarze.

Opis stanu
faktycznego

3. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny

3.1. Na podstawie decyzji o stwierdzeniu prawa zarządu z 9 lipca 1997 r. zarządcą wybudowanego w 1965 r. budynku internatu był Zespół Szkół nr 1 we Wronkach. W latach 2012-2014 w Internacie przeprowadzone zostały roczne kontrole okresowe polegające na sprawdzeniu stanu technicznego elementów budynku narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne oraz przewodów kominowych, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 a) i b) ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane²⁰. Kontrole te wykazały konieczność wymiany instalacji centralnego ogrzewania. Koszt wykonania tych prac został uwzględniony w planie finansowym Zespołu Szkół. Do czasu kontroli NIK prace te nie zostały wykonane. Szkoła nie otrzymała od organu prowadzącego środków finansowych na ten cel.

[Dowód: akta kontroli str. 498-499, 547-574]

Kontrole okresowe, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego, wykonywane, co najmniej raz na 5 lat, przeprowadzone zostały:

- 26 października 2010 r. w zakresie stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego,
- 16 września 2010 r. w zakresie ochrony przeciwpożarowej, badania włączników różnicowo-prądowych, rezystancji instalacji w obwodach instalacji elektrycznej instalacji elektrycznej,
- 22 listopada 2014 r. w zakresie rezystancji instalacji odgromowej i uziomów.

²⁰ Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 ze zm., dalej Prawo budowlane

[Dowód: akta kontroli str. 500-521]

3.2 Kontrole stanu sanitarno-technicznego Internatu oraz bloku żywienia przeprowadzone przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w 2013 r. nie wykazały nieprawidłowości²¹.

[Dowód: akta kontroli str. 583-594]

Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej decyzją z dnia 7 czerwca 2013 r. nakazał, przedłożyć aktualną dokumentację dotyczącą:

- przeglądu i konserwacji oraz prawidłowego działania instalacji oświetlenia awaryjnego,
- przeglądu i konserwacji potwierdzające prawidłowe działanie ppoż. wyłączników prądu odcinających dopływ do wszystkich obwodów,
- przeglądu i prawidłowego działania systemu detekcji gazu zamontowanego w pomieszczeniu kotłowni,
- czyszczenia przewodów kominowych.

Ponadto decyzją tą nakazano uzupełnić oznakowanie miejsca zbiórki do ewakuacji, wyznaczyć zgodnie z wymogami i uzupełnić oznakowanie dróg, wyjść i kierunków ewakuacji w obiekcie oraz dokonać aktualizacji i weryfikacji „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego”.

Kontrola dnia 20 lutego 2014 r. stwierdziła, że wszystkie obowiązki zawarte w powołanej decyzji zostały wykonane.

[Dowód: akta kontroli str. 596-607]

W latach 2013-2014 zgodnie z § 17 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów²², przeprowadzono praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji²³.

[Dowód: akta kontroli str. 608-614]

3.3. W dniu 12 maja 2015 r. kontroler NIK, w obecności Dyrektora Zespołu Szkół i nauczyciela-wychowawcy, dokonała oględzin obiektów i wyposażenia Internatu. W wyniku oględzin ustalono m.in., że:

- budynek Internatu był w dobrym stanie technicznym. Do budynku prowadziły 4 wejścia. Wejście główne zabezpieczone drzwiami częściowo przeszklonymi prowadzącymi do przedsionka oraz następnymi częściowo przeszklonymi drzwiami zamkniętymi na elektromagnes i otwierane z dyżurki wychowawców. Drzwi główne były zamykane w godzinach od 22:00 do 6:00. Pozostałe wejścia były zabezpieczone drzwiami zamykanymi na klucz (zamki patentowe),
- wewnątrz budynku w ramach monitoringu wizyjnego umieszczono 14 kamer. Zapis monitoringu przechowywany był przez 12 dni,
- wejście do budynku było pod stałym nadzorem wychowawcy pełniącego dyżur. W dyżurce prowadzony był rejestr wyjść i wejść wychowanków internatu. Wejście do Internatu obcych osób nie było odnotowywane w rejestrze, ale było kontrolowane przez pełniącego dyżur wychowawcę,
- w Internacie znajdowały się 44 pokoje (trzy i czteroosobowe i jeden pięcioosobowy) o powierzchni od 10,5 m² do 24,2 m². Liczba miejsc w tych pokojach wynosiła 151. Każdemu wychowankowi oddano do dyspozycji: łóżko, szafę odzieżową, biurko, krzesło, półki na książki. Pokoje zajmowane przez uczniów klas sportowych, którzy zostali objęci szkoleniem KKS Lech Poznań miały podwyższony standard wyposażenia. Zgodnie z § 2 ust. 4 umowy o współpracy nr SO.032.4.2012, klub sportowy miał prawo do wniesienia do pomieszczeń internatu urządzeń, mebli

²¹ Odpowiednio z dnia 17.09.2013 r. i 2.10.2013 r.

²² Dz. U. Nr 109 poz. 719

²³ W czasie kontroli nie odnaleziono dokumentacji potwierdzającej wykonanie tego obowiązku w 2012 r.

(ruchomości) mających podwyższyć standard korzystania z pokoi. Zgodnie z umową wniesione ruchomości stanowiły własność Klubu,

- w Internacie była jedna izolatka,
- wychowankowie korzystali z dwóch sal do nauk własnych. Jedna z nich to sala informatyczna z 15 stanowiskami komputerowymi. Druga oprócz ławek i krzeseł wyposażona była w telewizor z głośnikami kina domowego, radioodtwarzacz DVD, rzutnik. Sala ta wykorzystywana była także, jako świetlica,
- wychowankowie mieli możliwość korzystania z hali sportowej i siłowni. Dyrektor wyjaśniła, że z siłowni i hali sportowej wychowankowie korzystają tylko pod nadzorem wychowawców z uprawnieniami trenera sportowego,
- żadne wejście do budynku, toaleta i łazienka nie zostały dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dyrektor wyjaśniła, że w Internacie nie mieszkają osoby niepełnosprawne, a większość z mieszkańców to uczniowie klas sportowych,
- jeden trzyosobowy pokój nr 213 zarezerwowano na potrzeby KKS Lech Poznań. Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że pokój ten został udostępniony na potrzeby Klubu dla „testowiczów” tj. uczniów innych szkół ubiegających się o miejsce w klubie i szkole na podstawie porozumienia pomiędzy KKS Lech Poznań a Starostwem Powiatowym. Zgodnie z umową Zespół Szkół zapewnia zakwaterowanie zawodnikom Klubu. Ponadto zgodnie z § 2 pkt. 2 ppkt 1.6 umowy nr SO.032.4.2012 Zespół Szkół, zobowiązany był do bezpłatnego zapewnienia na terenie Internatu pomieszczenia socjalnego przeznaczonego do przechowywania sprzętu sportowego. W związku z tym, na potrzeby KKS Lech Poznań wydzielono pokój 213, w którym zawodnicy, trenerzy, rehabilitanci, fizjoterapeuci, psycholodzy mogą się przebrać i pozostawić swoje rzeczy osobiste. Pod pojęciem „testowicz” rozumie się zarówno osoby oceniane na testach sprawnościowo-psychologicznych pod kątem przydatności, jako zawodnika i ucznia klasy sportowej, jak i osoby dokonujące tej oceny. KKS Lech Poznań, nie korzystał z pokoju nr, 213 jako bazy noclegowej. Pokój ten został trzykrotnie wynajęty przez klub sportowy MKS Błękitni w 2015 r. dla osób przyjeżdżających na testy sprawnościowe. Łączny dochód Internatu z tego tytułu wynosił 165,97 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 615-634, 697-698]

Dyrektor Szkoły w latach 2012-2014 zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach²⁴, dokonała kontroli Internatu pod kątem bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki.

[Dowód: akta kontroli str. 635-640]

3.4. W Szkole prowadzono jeden rejestr wypadków dla wszystkich typów szkół i Internatu. Od 2012 r. w rejestrze tym nie odnotowano żadnego wypadku na terenie Internatu.

[Dowód: akta kontroli str. 641--681]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej obszarze stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2012 – 2015 (maj) Dyrektor Zespołu Szkół (zarządca nieruchomości), nie przeprowadziła kontroli okresowych budynku internatu, polegających na sprawdzeniu stanu technicznego instalacji gazowej²⁵, o których mowa w art. 62

²⁴ Dz. U. z 2003 r. Nr 6 poz. 69, dalej rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny

²⁵ To jest układu przewodów gazowych w budynku wraz z armaturą, wyposażeniem i urządzeniami gazowymi, mającego początek w miejscu połączenia przewodu z kurkiem głównym gazowym odcinającym tę instalację od przyłącza, a zakończenie na urządzeniach gazowych wraz z tymi urządzeniami (§ 3 pkt 13 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 sierpnia 1999 r. w sprawie warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych).

ust. 1 pkt 1c Prawa budowlanego. W książce obiektu budowlanego internatu wpisano i załączono do niej dokumentację potwierdzającą wykonanie przez firmę Metrolog sp. z o.o. jedynie przeglądów serwisowych i konserwacyjnych kotłowni gazowej, na podstawie zawartych w tym zakresie umów. Dyrektor wyjaśniła, że nie wykonano kontroli okresowych instalacji gazowej ze względu na przekonanie, że firma, z którą podpisano umowę dokonuje przeglądów zgodnie z wymogami ustawy i posiada odpowiednie uprawnienia.

[Dowód: akta kontroli str. 500-532, 891-892]

2. W książce obiektu budowlanego Internatu nie odnotowano faktu przeprowadzenia 20 sierpnia 2014 r. kontroli okresowej polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne, co było niezgodne z § 6 ust. 1 w zw. z § 5 pkt 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego²⁶. Dyrektor Zespołu Szkół wyjaśniła, że powodem nieodnotowania w książce obiektu budowlanego przeprowadzenia tej kontroli było przeoczenie.

[Dowód: akta kontroli str. 500,512-517, 891-892]

3. Pomimo zaleceń dotyczących przygotowania się do wymiany instalacji centralnego ogrzewania, wynikających z rocznych kontroli okresowych, przeprowadzonych w latach 2012-2014, Dyrektor Zespołu Szkół nie sporządziła zestawienia i planu robót remontowych, co było niezgodne z § 7 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 sierpnia 1999 r.²⁷ w sprawie warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych. Dyrektor wyjaśniła, że w 2010 r. wykonano projekt budowlano–wykonawczy modernizacji instalacji centralnego ogrzewania, a w 2012 r. i 2014 r. sporządzono plany inwestycyjne wraz z planem finansowym i przekazano je organowi prowadzącemu. Organ prowadzący nie przekazał środków finansowych na ten cel.

W ocenie NIK, wskazane przez Dyrektor Zespołu Szkół okoliczności, nie usprawiedliwiają braku realizacji ww. obowiązku.

[Dowód: akta kontroli str. 547-552, 891-893]

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Wychowankom (68) zakwaterowanym na III kondygnacji budynku Internatu nie zapewniono umywalek w liczbie wymaganej § 82 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie²⁸, (łazienka na tej kondygnacji wyposażona została w 10 umywalek, podczas gdy powinno być ich 14). Dyrektor wyjaśniła, że spowodowane było to zwiększeniem liczby wychowanków w roku szkolnym 2014/2015 oraz że remont łazienek, w tym uzupełnienie wymaganej liczby umywalek zostanie uwzględniony w planie finansowym.

[Dowód: akta kontroli str. 618-619, 621-622]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli, ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Internatu w zbadanym obszarze.

4. Gospodarka finansowa

Opis stanu
faktycznego

4.1. Dochody budżetowe wykonane w latach 2012 -2015 (do kwietnia) w dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza w rozdziale 85410 – Bursy i internaty wynosiły

²⁶ Dz. U. z 2003 r. Nr 120 poz.1134

²⁷ Dz. U. Nr 74 poz. 836 ze zm.

²⁸ Dz. U. z 2002 r. Nr 75 poz. 690 z zm.

łącznie 1.972.313,97 zł. W poszczególnych latach wyniosły odpowiednio: 488.854,25 zł (93% planu), 603.300,28 zł (95% planu), 684.026,14 zł (99,91% planu) i 196.133,30 zł (39,74% planu). W badanym okresie dochody wzrosły o 28,5%.

Wydatki budżetowe wykonane w latach 2012-2015 (do kwietnia) wynosiły łącznie 4.144.278,30 zł. W poszczególnych latach wynosiły odpowiednio: w 1.126.610,53 zł, (98,54% planu), 1.175.268,10 zł (96,29% planu), 1.397.974,64 zł (98,64% planu) i 444.425,03 zł (35,88% planu). Łączne dochody zrealizowane w latach 2012-2015 stanowiły 47,6% wydatków poniesionych na funkcjonowanie Internatu w tym okresie. W poszczególnych latach wskaźnik ten wynosił odpowiednio: 43,4%, 51,3%, 48,9% i 44%.

[Dowód: akta kontroli str. 699, 703, 708, 713]

4.2. W kontrolowanym okresie Zespół Szkół uzyskał ponadto dochody z tytułu najmu pomieszczeń Internatu w łącznej kwocie 203.261,06 zł²⁹, w tym w 2012 r. - 40.387,64 zł, w 2013 r. - 68.923,85 zł, w 2014 r. - 82.161,13 zł i 11.888,44 zł do końca kwietnia 2015 r. Wpływy z tego tytułu, stanowiły dochody budżetowe i były odprowadzane na rachunek Powiatu Szamotulskiego.

[Dowód: akta kontroli str. 702, 707, 712, 713, 810-886]

4.3. Internat w kontrolowanym okresie uzyskał dochody z tytułu opłat za zakwaterowanie i wyżywienie osób innych niż wychowankowie, w łącznej kwocie 155.680,04 zł (7,9% ogółu dochodów). Z tytułu wyżywienia osób korzystających z pokoju 213 w wysokości 75.539,78 zł³⁰ oraz zakwaterowania i wyżywienia osób innych niż wychowankowie w kwocie 80.140,26 zł, w tym z tytułu wynajęcia klubom sportowym miejsc noclegowych w czasie wolnym od nauki na obozy sportowe w kwocie 79.550,29 zł³¹, zakwaterowania i wyżywienia osób przyjeżdżających na testy do klubu MKS Błękitni 165,97 zł oraz zakwaterowania i wyżywienia pozostałych osób w czasie wolnym od nauki, w łącznej kwocie 424,00 zł. Stawki opłat za zakwaterowanie i wyżywienie zostały ustalone w umowach pomiędzy Dyrektorem Internatu, a klubami sportowymi. Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że wysokość tych opłat uzgodniła telefonicznie z Dyrektorem Wydziału Edukacji, Spraw Obywatelskich, Kultury, Sportu i Turystyki w Starostwie Powiatowym. W ich kalkulacji uwzględniono całą stawkę średniego kosztu utrzymania miejsca, stawkę za wyżywienie i koszty pracowników obsługowych (sprzątaczką, kucharkę, woźny).

[Dowód: akta kontroli str. 697-698]

W kontrolowanym okresie w Zespole Szkół nie prowadzono rachunku dochodów własnych, o którym mowa w art. 223 ustawy o finansach publicznych³². Stosownie do postanowień uchwały Rady Powiatu Szamotulskiego³³ Zespół Szkół mógł gromadzić na wydzielonym rachunku dochody pochodzące między innymi z wpłat rodziców, opiekunów, zakładów pracy i innych podmiotów za zorganizowane wycieczki, obozy i inne formy wypoczynku i turystyki krajowej zorganizowanych przez jednostkę. Dyrektor wyjaśniła, że nie było konieczności wydzielenia odrębnego rachunku dla dochodów z wpłat za obozy oraz wynajem, ponieważ szkoła nie była organizatorem obozów, a w uchwale Rady Powiatu Szamotulskiego nie było zapisów dotyczących utworzenia wydzielonego rachunku w związku z pozyskiwaniem dochodów z tytułu wynajmu pomieszczeń.

[Dowód: akta kontroli str. 718-721, 900]

²⁹ Najem składników majątku jednostek samorządu terytorialnego § 750

³⁰ W 2012 r. – 10.760,34 zł, w 2013 r. 27.432,26 zł, w 2014 r. – 28.768,80 zł i do końca kwietnia 2015 r. 8.578,38 zł

³¹ W 2012 r. – 6.074,67 zł, w 2013 r. – 41.422,42 zł, w 2014 r. – 29.353,32 zł, 2015 r. – 2.699,88 zł

³² D. U. z 2013 r., poz. 885

³³ Nr III/24/10 Rady Powiatu Szamotulskiego z 22.12.2010 r. w sprawie utworzenia wydzielonego rachunku dochodów i wydatków nimi finansowanych dla jednostek budżetowych

4.4. Opłaty za zakwaterowanie i wyżywienie w Internacie ustalone zostały przez Dyrektora Zespołu Szkół w zarządzeniach³⁴. W okresie objętym kontrolą miesięczna kwota wnoszona przez wychowanka za zakwaterowanie wynosiła 50,00 zł. W latach szkolnych 2012/2013 - 2013/2014 dzienna stawka żywieniowa wynosiła 10,00 zł, a w roku szkolnym 2014/2015 – 11,00 zł. Opłata za zakwaterowanie w Internacie ustalona została na podstawie kalkulacji kosztów, zgodnie z § 63 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach³⁵ i uwzględniała między innymi: koszty energii elektrycznej, wody, gazu, ścieków, koszty usług remontowych, przeglądów technicznych, koszty badań lekarskich pracowników, koszty usług telekomunikacyjnych, zakupu środków czystości, materiałów biurowych, amortyzacji, podatku od nieruchomości.

[Dowód: akta kontroli str. 723-726]

W umowie pomiędzy organem prowadzącym, a KKS Lech Poznań S.A. określono wynagrodzenie w wysokości 22,00 zł netto dziennie, z tytułu kosztów dziennego wyżywienia każdego zawodnika oraz 50,00 zł netto miesięcznie z tytułu zakwaterowania każdego zawodnika.

[Dowód: akta kontroli str. 185, 189]

Dochody z tytułu wpłat rodziców za zakwaterowanie i wyżywienie oraz wpłat KKS Lech Poznań, uzyskane przez Zespół Szkół w latach 2012- 2015 (do 30 kwietnia) wynosiły odpowiednio: - 288.012,41 zł, 389.121,57 zł, 423.114,44 zł i 162.366,74 zł. Dochody te w relacji do ogółu dochodów wykonanych w rozdziale 85410 w tym okresie stanowiły odpowiednio: 59%, 64%, 62% i 83%.

Dochody z tytułu wpłat rodziców za zakwaterowanie i wyżywienie wynosiły w latach 2012 – 2015 (do 30 kwietnia) odpowiednio: 177.353,07 zł, 139.121,99 zł, 140.229,13 zł, 140.229,13 zł i 74.039,00 zł. Dochody te w relacji do ogółu uzyskanych dochodów w tym okresie stanowiły odpowiednio: 36%, 23%, 20,5% i 38%.

Dochody z tytułu wpłat KKS Lech Poznań za zakwaterowanie i wyżywienie wyniosły w latach 2012-2015 (do 30 kwietnia) odpowiednio: 110.659,34 zł, 249.999,57 zł, 282.885,31 zł i 88.327,46 zł. Dochody te w relacji do dochodów ogółem uzyskanych w tym okresie stanowiły odpowiednio: 23%, 41%, 41 % i 45%.

[Dowód: akta kontroli str. 693-696, 702, 707, 712, 716]

Dyrektor Zespołu Szkół w zarządzeniu z 1 marca 2011 r. określiła zasady dokonywania odpisów z opłat wnoszonych przez wychowanków za zakwaterowanie i wyżywienie w przypadku ich nieobecności w Internacie. Podstawą dokonywania odpisów były pisemne wnioski rodziców. Wysokość odpisów za wyżywienie ustalano na podstawie wyliczonej stawki żywieniowej w dniu nieobecności ucznia. W przypadku nieobecności wychowanka w Internacie trwającej tydzień, dwa tygodnie lub trzy tygodnie, opłata za zakwaterowanie była obniżana o odpowiednio: 25%, 50% i 75%. W Regulaminie Internatu określono, że opłaty za wyżywienie i pobyt należy wносить na konto Zespołu Szkół w terminie do 10 dnia każdego miesiąca.

[Dowód: akta kontroli str. 722]

Kontrolą objęto pobieranie opłat za zakwaterowanie i wyżywienie od pięciorga wychowanków i ustalono, że było to zgodne z obowiązującymi zasadami.

³⁴ Nr 10/2012 z 12.09.2012 r., nr 20/2013 z 23.10.2013 r., nr 29/2014 z 3.09.2014 r.

³⁵ Dz. U. z 2011 r. Nr 109, poz. 631

[Dowód: akta kontroli str. 732-788]

4.5. Zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług³⁶ na podstawie zawartych umów z klubami sportowymi, Internat pobierał i odprowadzał do urzędu skarbowego podatek VAT z tytułu dziennego wyżywienia w wysokości 8%, a z tytułu zakwaterowania 23%. Na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 30 powołanej ustawy opłaty wnoszone przez wychowanków były zwolnione z podatku VAT.

[Dowód: akta kontroli str. 185, 189]

4.6. W latach 2012 - 2014 roczna kwota poniesionych wydatków w przeliczeniu na dostępne miejsce zakwaterowania³⁷ wyniosła odpowiednio: 8.047,22 zł, 8.394,77 zł i 9.708,16 zł. Kwota ta w badanym okresie wzrosła o 17%. W okresie tym roczna kwota poniesionych wydatków w przeliczeniu na wykorzystane przez wychowanka miejsce zakwaterowania³⁸ wyniosła odpowiednio: 8.407,54 zł, 8.903,55 zł i 10.204,19 zł. Kwota ta wzrosła w badanym okresie o 17,5%.

[Dowód: akta kontroli str. 131]

4.7. Zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r.³⁹ o rachunkowości Szkoła prowadziła ewidencję księgową, pozwalającą na ustalenie stanu rozliczeń z tytułu odpłatności za zakwaterowanie i wyżywienie, sprzedaży usług i najmu składników majątku jednostki samorządu terytorialnego. Prowadzona ewidencja księgowa umożliwiała weryfikację prawidłowości dokonywanych wpłat oraz monitorowanie nieuregulowanych należności. Zadania w zakresie sporządzania raportów żywnościowych i obliczania stawki żywieniowej oraz naliczania kosztów za pobyt i wyżywienie i monitorowanie systematyczności wpłat zostały rozdzielone pomiędzy różne osoby. Zgodnie z Regulaminem Internatu opłaty za wyżywienie i pobyt wnoszono na konto bankowe do 10 dnia każdego miesiąca. Wychowawcy prowadzili listy żywnościowe, na których odnotowywali obecność mieszkańca na posiłku. W sprawozdaniach Rb-27S wykazane zostały następujące zaległości:

- według stanu na 30 września 2012 r. i 2013 r. w kwotach odpowiednio 25.050,00 zł i 31.942,42 zł,
- według stanu na 30 czerwca 2014 r. – 26.343,49 zł,
- 31 marca 2015 r. – 2.319,34 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 258, 69, 729-731, 789-809]

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Internatu w zbadanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴⁰, wnosi o:

1. Rzetelne wykazywanie w SIO danych o uczniach przyjętych do Internatu.

³⁶ Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 ze zm.

³⁷ Wskaźnik, obliczony na potrzeby kontroli NIK, jako relacja rocznych wydatków poniesionych na działalność placówki do średniej liczby dostępnych miejsc

³⁸ Wskaźnik, obliczony na potrzeby kontroli NIK, jako relacja rocznych wydatków poniesionych na działalność placówki do średniorocznej liczby miejsc wykorzystanych wychowanków

³⁹ Dz. U. z 2013 r. poz. 330 ze zm.

⁴⁰ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

2. Dostosowanie Statutu Zespołu Szkół do obowiązujących przepisów w zakresie zorganizowania Internatu przy jednej ze szkół wchodzących w skład tego Zespołu.
3. Przeprowadzanie corocznych kontroli okresowych instalacji gazowej oraz sporządzanie zestawień i planów robót remontowych wynikających z zaleceń kontroli okresowych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

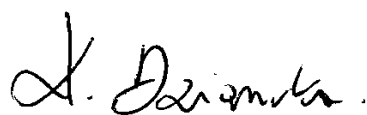
Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia ~~26~~ czerwca 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler

Klaudia Dziamska
starszy inspektor kontroli państwowej

Dyrektor

z up. Grzegorz Malesiński
wicedyrektor